

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ullervads skola

2017/2018

Antagen
Mariestad
2017-12-14

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
1.1. Syfte.....	4
1.2. Ansvar.....	4
2. Främjande och förebyggande arbete med aktiva åtgärder.....	5
2.1 Undersök.....	5
2.2 Analysera.....	5
2.3 Planerade aktiva åtgärder.....	6
3. Förankring av planen (samverkansskyldighet).....	9
3.1 Barns/elevs delaktighet.....	9
3.2 Vårdnadshavares delaktighet.....	9
3.3 Medarbetares delaktighet.....	9
4. Rutin/åtgärder vid händelse av diskriminering och/eller kränkande behandling.....	9
5. Uppföljning, utvärdering och redogörelse avseende föregående läsår	10
5.1 Följ upp och utvärdera.....	10
5.2 Redogörelse avseende aktiva åtgärder.....	10
6. Referenser.....	12
7. Bilagor.....	13
7.1 Bilaga 1 – Definitioner.....	13
8.2 Bilaga 2 – Lagstiftning och styrdokument.....	16
8.3 Bilaga 3 – Anmälningsskyldighet.....	18

1. Inledning

Som stöd för arbetet mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska varje förskola/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med planen inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas aktiva åtgärder för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska det finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn/elever, vårdnadshavare och medarbetare medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med de aktiva åtgärderna ska skriftligen dokumenteras. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

1.1. Syfte

Ullervads skolas plan grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt dessa lagar ska skolan arbeta främjande och förebyggande för barns/elevs lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevs trygghet, studiero samt deras rättigheter.

1.2. Ansvar

Rektor ansvarar för framtagandet av planen på enheten.

2. Främjande och förebyggande arbete med aktiva åtgärder

2.1 Undersök

Undersökning om det finns risker för diskriminering, kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

Vi täcker inte hela skolgården pga. vi måste punkta elever, då räcker inte personal till. På bandy-plan, king-plan och innebandy-plan behövs en vuxen.

Det är fritids som är ute på morgonen för att vara värdar. Det inte är någon vuxen ute för att värda de eleverna som är där och som inte går på fritids. Information har, vid skolstart, gått ut till föräldrar att skolan INTE ansvarar för elever som kommer tidigt till skolan och som inte går på fritids eller åker buss.

Bra med gula västarna. Alla har dem på sig. Det gäller inte assistenterna.

Viktigt att vara ute i tid på sin rastvärd.

Vi har inte haft några faddergrupper

Omklädningsrummen har inte tillsyn av en vuxen hela tiden

Duschrörar/draperier finns inte i duscharna. Det skapar otrygghet.

Buss på väg till HK åker eleverna utan vuxen. De möts inte alltid upp/lämnas inte av vid bussen av pedagoger på Högelidsskolan. Inte alltid en pedagog som är bussvärd vid bussen.

Vid behov har låg och mellan har haft olika speldagar på stora fotbollsplanen. Det fattas ett bandymål till mellanstadiet, detta har skapat konflikter då alla bara har en plan att spela på. Det kan vara så att de yngre kan bli lite överkörda då de äldre eleverna kommer och tar deras mål. Det kan också vara så att de yngre eleverna kanske inte vågar säga nej när de äldre eleverna ber om målet.

Personalen har svårt att räcka till vid utevistelsen i de stora fritidsgrupperna.

2.2 Analysera

Analys av orsaker till upptäckta risker och hinder.

Vi måste punkta elever på fritids, då räcker inte personal till. Detta gäller ett flertal punkter ovan.

Vi har varit tydliga med att meddela föräldrar att skolan börjar 8.00 och att eleverna inte ska vistas på skolgården innan skolan börjar. (Detta gäller inte eleverna som kommer med bussen från Rörsås/Utby/Jula/Linjebussen/Taxi) Andra skolenheter har en bestämt tid som eleverna får komma till skolan och får inte vara på skolgården utan en vuxen.

2.3 Planerade aktiva åtgärder

Främjande och förebyggande åtgärder som skäligen kan krävas. Åtgärderna är överförda och tidsplanerade i enhetens kvalitetsverktyg för att fortlöpande genomföras. För definition av begreppen främjande och förebyggande, se bilaga 1.

Planerade främjande aktiva åtgärder	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Ansvarig
Vänskapsrådet	kontinuerligt	v-rådet
<p>Elevernas mobiler ligger avstängd i väskan. Undantag finns.</p> <p>Klargöra riskerna med att fotografera och lägga ut i sociala medier för eleverna.</p> <p>ALLA pedagoger ska följa detta, även HK,SL. Detta ska informeras vid hösttermin.</p>	<p>Det ska förankras vid varje terminsstart. Utskick till föräldrar gällande regler. Undantag finns. Alla pedagoger som kommer i kontakt med eleverna ska informeras.</p> <p>Detta ska informeras vid hösttermin av rektor.</p>	<p>Klasslärare/rektor</p> <p>rektor</p>
Trivselenkät	Ht	vänskapsrådet

Elev och föräldraenkät åk 2 & 5, fritids	vt	kommunen
Busskompis på SL-, HK-, Bad-buss.	terminsstart	klasslärare
Bestämda platser i matsalen	terminsstart	klasslärare
I undervisningen: Glasspinnar med lottning eller bestämda grupper som pedagogen bestämmer/basgrupper	kontinuerligt	klasslärare
Göra aktiviteter över klassgränserna. Skogen, ån, sökar-dikterna, mattedag. Skräpplockardagar f-3, lekdag f-3 lekdag f-6 höstskoljogg, vandring Trafikdag f-3, 4-6 vartannat år Bjuda in NTF? Reflexer, cykelutrustning, bussäkerhet	v.37 vt ht vt v.39 vt trafikdag på våren, vartannat år och vandring vartannat år	arbetslagen
Trivselledare/trivselledaktiviteter	kontinuerligt	Rektor, A-L Carina S
EQ övningar varje månad	kontinuerligt	Vänskapsrådet

fadderverksamhet	kontinuerligt	Klasslärare
Rastvärdar/bussvärd/matvärd	kontinuerligt	Personal
På kvällskonferenser är det viktigt att alla arbetsgrupper är representerade.		rektor
Morgonmötet strukturerade, uppdatering om läget kring vissa elever	7.45-8.00 Måndagar och Fredagar	rektor
Trivselledarna går runt i klasserna och presenterar lekarna	kontinuerligt	TL förankra
Situationsstyrda etiska samtal på fritids	kontinuerligt	Pedagoger

Planerade förebyggande aktiva åtgärder	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Ansvarig
Rastvärdar/bussvärd/matvärd	Innan terminsstart	Pedagoger
Duschdörrar(önskemål)	Innan terminsstart	Rektor /fastighet/vaktmästare
Köpa in 2 st innebandymål	Innan terminsstart	rektor
Alla har var sin reflexväst	Innan terminsstart	pedagoger
Information till föräldrar vad det är som gäller ang. elever på skolan innan skolstart kl. 8. Inga elever på skolgården som inte går på fritids innan 7.55. (med undantag från bussbarn)	Utskick/hubben varje terminsstart	Rektor/klasslärare tillsammans

När elever har samma mattid ska ansvariga pedagoger komma överens om att vi inte släpper alla eleverna samtidigt. Ex: 11.58, 12.00 osv	Första veckan på höstterminen	Matvärdarna i samarbete med klasslärare
Vänskapsrådet	Från terminsstart	vänskapsrådet
Vid behov delar vi upp de olika klasserna på olika dagar på fotbollsplaner innebandy/basket	Fritids behöver informeras om det	pedagoger
Trivselenkät Elev och föräldraenkät åk 2 & 5, fritids	Ht Vt	vänskapsrådet kommunen
På arbetslagsträffar har vi en stående punkt där vi diskuterar ”elever i riskzonen”	Från terminsstart	pedagoger
Bäverns fritids delar in barnen i fyra grupper/ansvarsgrupper	Från terminsstart	Pedagoger

3. Förankring av planen (samverkansskyldighet)

Arbetet med aktiva åtgärder samverkas med barn/elever, vårdnadshavare och personal.

3.1 Barns/elevers delaktighet

3.2 Vårdnadshavares delaktighet

3.3 Medarbetares delaktighet

4. Rutin/åtgärder vid händelse av diskriminering och/eller kränkande behandling

Checklista

- Om information kommer från elev, annan elev eller vårdnadshavare, anteckna det som sägs "med elevens/vårdnadshavares ord"
- Om du själv eller kollega bevittnar en kränkning eller får information om en händelse, till exempel efter en rast, prioritera att prata med alla inblandade för att få information om vad som hänt
- Är det fråga om en diskriminering, kränkning, trakasseri och/eller sexuella trakasseri, anmäl skyndsamt till rektor
- Samtliga elevers vårdnadshavare ska alltid underrättas samma dag som händelsen sker. Informera om att du anmält detta till rektor. Fördela arbetsuppgifterna inom arbetslaget.
- Utskriven anmälan lämnas i rektors fack, meddela rektor omgående.
- Du blir troligen ombedd att hjälpa till med utredningen, till exempel genom att genomföra samtal med de inblandade. Dokumentera dessa!

5. Uppföljning, utvärdering och redogörelse avseende föregående läsår

5.1 Följ upp och utvärdera

Uppföljning och utvärdering avseende föregående läsårs undersökning och analys av orsaker till upptäckta risker och hinder.

5.2 Redogörelse avseende aktiva åtgärder

Föregående läsårs åtgärder	Åtgärd uppfyllt	Utvärdering/analys av åtgärd
Vänkskapsråd	Ja	Många fall-för lite tid.
Trivselenkäter Ht	Ja	
Elevenkät och föräldraenkät Vt	Ja	
Elevintervju på fritids	Ja	
Utvecklingssamtal	Ja	
Samtal m föräldrar (föräldramöte samt vid lämning och hämtning)	Ja	
Vänkskapsrådet brevlåda	Ja	Vi har fått ca 5 anonyma lappar.
Elevhälsoteamet träffas varannan vecka	Ja	
Utökad antalet vuxna på skolgården under rasttid	Nej	
Utbildning av trivselledare	Ja	
Nya värderingsövningar varje månad	Ja	Alla har jobbat med detta
På personalkonferenser diskuterar vi eventuella frågetecken och händelser. Alla ska vara insatta i detta	Nej	All personal är inte alltid med på konferenserna.
Ratsvärdar ska gå ut direkt på utsatt tid	Oftast	

Rastvärdar ska bära gula västar	Oftast	
TL	Ja	TL-ledarna tycker att det är kul att bestämma och att eleverna är glada. Alla leker med alla och ingen behöver vara själv.

6. Referenser

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i förskolan
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i skolan
- FN:s barnkonvention
- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- Socialtjänstlagen (2001:453)

7. Bilagor

7.1 Bilaga 1 – Definitioner

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde
- andra omständigheter av betydelse

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridandet identitet/uttryck eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Främjande

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande åtgärder ska motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning..

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola/skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, kan det indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasseri. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara av någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den

som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

8.2 Bilaga 2 – Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Värdegrunden

Uttrycker det etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

Förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara. Förskolechef/rektor ska handlägga ärendet enligt riktlinjer mot hot om våld.

Arbetsmiljölagen (AML)

AML, gäller även för barn/elever. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt

AML ansvarar förskolechef/ rektor för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter.

Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

8.3 Bilaga 3 – Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

Till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.

Du hittar anmälningsblanketten till socialtjänsten på kommunens medarbetarportal Navet under Service och i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Sektor utbildning/Elevhälsa.